

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

Clasele IX-XII

Etapa județeană/a sectoarelor municipiului București

13 martie 2026

Clasa a IX-a

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Timpul efectiv de lucru este de trei ore.**
- **Lucrările în care eseu/răspunsurile sunt precedate de titlu și/sau motto vor fi notate cu zero puncte.**
- **Se acordă 10 puncte din oficiu. Total: 100 de puncte.**

Citește cu atenție textele de mai jos.

A.

Dar înainte de toate trebuie să reamintesc de acel moment al vieții mele care a fost un punct de plecare al întâmplărilor ce vor urma în aceste destăinuiri. A fost clipa atât de dramatică pentru mine când am văzut întâia oară pe *Alba*. [...]

Destul că peste tot acest tineret, în mijlocul căruia mă găseam și care era îngrămădit dinaintea ușii cu geamuri întunecate și cu grele zăbrele a liceului unde trebuia să ne trecem examenul de absolvire, *capacitatea*, cum îi spuneam noi, o tăcere de moarte s-a lăsat deodată. Eram toți strânși prea devreme, și intrarea în liceu, ca și în curtea liceului, rămăneau încă oprite. Băieți chipeși, îmbrăcați elegant, cei mai mulți cu primul lor costum civil, stăteau pe ieșiturile ferestruicilor ca de cetate ale subsolului clădirii imense sau în picioare, în grupuri zgomotoase, toți cu grijă de dunga de la pantaloni și toți îmbătați de culorile hainelor civile, cele mai multe — majoritate zdrobitoare — în bleu-marine. Printre grupurile staționare ale băieților, grupurile mobile ale fetelor, câte cinci-șase, cu mâinile petrecute una alteia pe după șale, parcurgeau îngusta și zgomotoasă tabără, presărând la tot pasul vioaiele și galeșele lor priviri, flori albastre, verzui, ruginii-închise sau negre ca fiorul din adâncul beznelor înfricoșate. [...]

Se găseau și exemplare distonante în această exuberanță și nepăsare, chiar pe treptele pline de țărână ale scării de intrare, pe care le acaparaseră din vreme ca primi ocupanți; erau îmbrăcați în haine lustruite de băieți de prăvălie sau în vechi uniforme rebegite. Ei nu vreau să piardă nici ultimele minute, căci răsfoiau atenți prin cărți și maculatoare; din când în când, își șopteau înfiorați, informându-se de vreun membru necunoscut din comisie, pe când dincolo, în grămada nepăsătorilor, se auzeau expresii admirative ca acestea: „Ăla înaltul și subțirelul? Ei bine, ăla vorbește latinește, domnule!” [...].

Și deodată s-a lăsat acea tăcere, comunicându-se din grup în grup ca o fulgerătoare contagiune: trecea ea, *Alba*. Cu pas de sus, cu o privire care nu se oprea nicăieri, ea parcurgea talazurile de tineret, care se dau în lături ca valurile Mării Roșii dinaintea pasului lui Moise. Fetele înseși și-au strâns florile lor albastre, castanii și întunecate, și-n semn de firesc omagiu le-au aruncat asupra ei, până când a ocolit colțul: în ochii celor mai multe nu era invidia, ci mândria și încrederea în propriul lor viitor, de care nu le mai despărțea acum decât încă vreo două-trei examene. Dar trecătoarea cea minunată nu s-a uitat niciun moment la niciuna și la niciunul; numai eu am izbutit să întorc spre mine un moment ochii ei de nesigură culoare, dar în orice caz teribil de întunecați, și chiar să smulg un zâmbet — ce spun? — un adevărat început de râs de pe floarea buzelor ei.

Dar cum? Dumnezeu, sinistru succes!

Eu o văzusem încă mult mai de departe, dar când a ajuns în dreptul meu, pentru întâia oară mi s-a întâmplat în viață, mâna a început să-mi tremure ca apucată de un frig nervos, și deodată marile dicționare de peste 2.000 de pagini al lui Bailly, format în 8, și cel de peste 1.500 al lui Quicherat au început să-mi joace sub braț; până să întind mâna cealaltă să le opresc, când ea era la un pas de mine, Bailly a și apucat spre caldarâm, de care s-a oprit cu o detunătură spăimântătoare, și pe urmă a pornit și Quicherat cu restul de cărți. Ea m-a privit înmărmurită de această întâmplare, și gravitatea ei s-a scuturat de mai multe ori în acele izbucniri de râs, pe care totuși se silea să le oprească.

A devenit oare mai mândră de ea însăși plecând mai departe? Pentru că era evident, după focul din obraji mei, după urechile mele, pe care le simțeam ca două vâlvătai, ea și-a dat seama care a fost cauza penibilei stângăcii. Multă vreme în juru-mi a răsunat râsul băieților și al fetelor; ele mă priveau chiar adânc și lung pe sub genele lăsate, dar când vedeau că întorc ochii într-altă parte nu se puteau stăpâni să nu izbucnească în hohote înfundate, ascunzându-și capul una după umărul celeilalte.

Gib Mihăescu, *Donna Alba* (1935)

B.

Orele de curs se încheiară, dar Eva tot nu-i răspunsese la mesaj, pe care de altfel nici nu părea să-l fi citit. Tudor porni grăbit spre blocul ei. Ferestrele de la etajul doi erau închise și nu se zărea nicio mișcare. Îi telefonă, dar intră imediat robotul și băiatul se panică de-a binelea. Plecase fără să-l anunțe și n-avea s-o mai vadă vreodată? Sau a pățit ceva îngrozitor, un accident de mașină sau o răpire? În drum spre casă, se gândea la o metodă prin care să afle ce s-a întâmplat și unde dispăruse, din senin, Eva. Nu-i veni ceva mai bun în minte decât să-l ia pe Muki și să se posteze în fața intrării blocului ei. Își propuse să stea acolo până când găsea pe cineva care să-l lămurească. Nu era cel mai deștept plan din lume, dar altă soluție nu-i trecea prin cap și se simțea o idee mai liniștit. Se întoarse cât de repede putu, cu câinele în lesă și se așezară împreună pe o bancă, chiar la intrarea în parc, de unde se vedea perfect blocul în care locuia Eva. Nici măcar nu-și scoase telefonul din buzunar, de teamă că, butonând, nu va fi suficient de atent și va pierde din vedere obiectul supravegherii. Își spunea hotărât că era dispus să aștepte o săptămână, o lună, un an, numai să afle ce se întâmplase cu ea.

Apunea deja soarele atunci când din bloc ieși, cu Lola în lesă, o doamnă înaltă, cu păr lung și blond, îmbrăcată sport și încălțată cu niște adidași portocalii. Era, în mod evident, mama Evei. Când își văzu partenera de joacă, Muki începu să se agite și să latre vesel. Tudor se ridică de pe bancă și, cu toată rușinea ce-i înmuia brusc genunchii, se apropie în fugă de ea.

— Săru' mâna, mă scuzați, se bâlbâi el, roșu la față de emoție, simțind că începe să transpire abundant. Sunt un coleg de clasă al Evei, a pățit ceva?

Doamna, care părea destul de tristă și îngândurată, se opri să-l aștepte privindu-l oarecum nedumerită.

— Pe Eva am dus-o azi-noapte la urgență, au operat-o de apendicită.

— Și ce face, cum se simte, e bine?

— Acum e bine, da. S-a trezit din anestezie și e ok. Tu ești Tudor cumva? Întrebă femeia, brusc interesată și mai zâmbitoare. Băiatul se fâstâci și mai rău.

— De unde știți? o întrebă el cu voce pierită.

— Eva vorbește mult despre tine, îi răspunse femeia pe un ton foarte prietenos. Acum nu are telefonul la ea, dar mâine dimineață i-l duc și o să puteți vorbi.

— Săru' mâna, mulțumesc! Să-i spuneți că îi doresc să se facă bine mai repede.

— O să-i spun. Să ai o seară bună, Tudor!

Mama Evei se îndreptă spre parc cu Lola, care o tot trăgea înapoi și scheuna tristă, pentru că tare ar fi vrut să se joace cu Muki.

În drum spre casă, gândurile și sentimentele lui Tudor se amestecau ca un vârtej. Era ușurat că Eva nu dispăruse, era îngrijorat de starea ei de sănătate, dar se simțea și teribil de fericit că ea îi povestise mamei sale despre el. Ar fi vrut să meargă la spital, s-o aștepte sub fereastra salonului nemișcat, oricât ar fi fost nevoie, ca un câine credincios. Toată spaima zilei se ștersese, rămăsese doar gândul că ea era foarte importantă pentru el și dorea doar s-o vadă și să-i vorbească. Scoase telefonul din buzunar și tastă cât de repede putu:

<Am aflat că ești la spital, mi-a spus mama ta. fă-te bine rpd, muki e trist fără lola>

Îi venea să mai încerce să compună o poezie. Stângace, șchioapă, dar a lui, în care să toarne tot ce simțea. Dormi puțin și agitat, așteptând dimineața, când Eva putea în sfârșit să-i citească mesajele de pe Instagram și să-i răspundă.

Doina Gecse-Borgovan, *Libelula* (2024)

Itemul I**30 de puncte**

Răspunde, pe foaia de concurs, la fiecare dintre cerințele de mai jos.

1. Ilustrează, cu câte un exemplu, o funcție a limbajului care se regăsește în ambele texte date. **4 puncte**
2. Prezintă valoarea expresivă a unei enumerații din textul A. **6 puncte**
3. Evidențiază două particularități ale tiparului dialogat, prin referire la textul B. **8 puncte**
4. Explică semnificația secvenței „Nici măcar nu-și scoase telefonul din buzunar, de teamă că, butonând, nu va fi suficient de atent și va pierde din vedere obiectul supravegherii.” din textul B. **8 puncte**

Notă

Niciun răspuns nu va depăși 100 de cuvinte.

Pentru **conținut**, vei primi 26 de puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

Punctajul pentru redactare se acordă numai dacă răspunsurile sunt formulate în enunțuri și dezvoltă subiectul propus.

Itemul al II-lea**30 de puncte**

Imaginează-ți că ești Eva, personajul din textul *Libelula* de Doina Gecse-Borgovan. Redactează o pagină de jurnal, de 150–300 de cuvinte, în care să surprinzi emoțiile trăite într-una dintre zilele când, aflându-te în spital, nu ai putut comunica prin telefon cu Tudor.

Vei include o secvență descriptivă relevantă pentru conținutul jurnalului.

Data redactării jurnalului este 13 martie 2026.

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 26 de puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

Punctajul pentru redactare se acordă numai dacă textul tău are numărul minim de cuvinte indicat și dezvoltă subiectul propus.

Itemul al III-lea**30 de puncte**

Scrie un eseu de minimum 600 de cuvinte despre *rolul contextului în comunicare*, pornind de la cele două texte citate și valorificând experiența ta culturală (opere literare din literatura română și/sau universală; opere de artă – sculpturi, picturi etc.; cinematografie; muzică etc.).

Notă

În elaborarea eseului, vei respecta structura textului de tip argumentativ: *ipoteza*, constând în *formularea tezei/a punctului de vedere* cu privire la temă, *argumentația* (cu trei argumente/raționamente logice/dezvoltarea argumentelor/exemple concrete etc.) și *concluzia/sinteza*.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi 26 de puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

Punctajul pentru redactare se acordă numai dacă eseul are minimum 600 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

Inserarea de citate critice necomentate sau nerelevante pentru tema dată atrage după sine neacordarea punctajului maxim.